

Commissie Financiën en Algemene Zaken

Conceptverslag commissievergadering Financiën en Algemene Zaken van 12 juni 2019

Aanwezig: de heren Sinnema (voorzitter), Batelaan (portefeuillehouder) Bruning, De Graaf, Paapst, Visser en de dames Beuling en Ten Have
de heer Bolding en mevrouw Ampak, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: de heer Blaauw

1. Opening

De heer Sinnema opent de vergadering van de commissie Financiën en Algemene Zaken (FAZ) en heet een ieder welkom.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag vergadering d.d. 15 mei 2019

Mevrouw Beuling merkt naar aanleiding van agendapunt 6. Portefeuilleverdeling en bestuurlijke vertegenwoordigingen; laatste alinea op pagina 4 dat haars inziens bevestigend is geantwoord op de opmerking over het missen van bestuurlijk overleg met landbouworganisaties in het overzicht Bestuurlijke vertegenwoordiging. Dit stukje wordt in het verslag gemist. Het verslag wordt aangevuld met de volgende zin: "Toegezegd wordt dat dit overleg zal worden opgenomen in het overzicht".

In het in de vergadering van het algemeen bestuur op 29 mei 2019 behandelde overzicht onder agendapunt 5.2 is dit overleg als # 50 opgenomen.

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 26 juni 2019

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Jaarrekening 2018

De heer Bruning merkt op enige zorg te hebben over het weerstandsvermogen en vraagt zich af of, gelet op de uitgangspunten die voor 2019 zijn gesteld en alle onzekerheden (zoals het NBK en inbaarheid van vorderingen), of dit reëel is en niet bediscussieerd zou moeten worden.

De heer Bruning zou dan ook graag willen zien dat het dagelijks bestuur het weerstandsvermogen (in relatie tot de omstandigheden en percentages in het komende jaar) ter tafel brengt.

De heer Batelaan licht toe dat het weerstandsvermogen met de risicoparagraaf cyclisch beoordeeld en zo nodig aangepast wordt. Het dagelijks bestuur maakt een inschatting en aan de hand daarvan wordt de minimumreservering bepaald. Met de huidige kennis van de onzekerheden en risico's is het weerstandsvermogen toereikend.

De heer Bolding vult aan dat twee keer per jaar gekeken wordt naar de risico's (de risicoparagraaf in de begroting en de jaarrekening). De verwachting is dat de huidige minimum stand van de reserves voldoende is en er is dan ook geen zorg wat betreft de financiële positie en risico's. Wat betreft de geschetste onzekerheden inzake het NBK is voor de oninbaarheid van de vorderingen een voorziening getroffen. In de voorjaarsrapportage 2019 en in de meerjarenraming 2020-2021 is rekening gehouden met financiële gevolgen van de organisatorische problematiek. Voor deze posten wordt dan ook geen claim op het weerstandsvermogen verwacht.

Mevrouw Ten Have vraagt wat er anders is bij NBK met betrekking tot de voorziening voor oninbare debiteuren ten opzichte van de handelwijze bij het voormalig Hefpunt.

De heer Bolding licht toe dat de voorziening voor oninbaarheid procentueel gezien niet anders of hoger is dan in voorgaande jaren. Wat er anders is, is dat de aanslagoplegging vertraagd is en daarmee de debiteurenpost hoger is dan normaal. Over deze hogere post wordt dan de oninbaarheid bepaald die dientengevolge dan ook hoger uitvalt in absolute zin.

Mevrouw Beuling merkt op dat aan de voorziening een bedrag is gekoppeld aan het risico of kan worden geïnd. Dit risico kan dan hoger zijn dan in het verleden. Zou dit in de risicoparagraaf kunnen worden meegenomen?

De heer Bolding geeft aan dat het een hoger risico zou kunnen zijn. De verwachting is dat de opstart van de invordering geen hogere risico's met zich meebrengt. Dit maakt feitelijk onderdeel uit van de getroffen voorzieningen, die door de accountant is beoordeeld.

De heer Sinnema merkt op dat de vanuit de commissie zorg is met betrekking tot onzekerheden en risico's bij het NBK en geeft het dagelijks bestuur mee om hier de vinger aan de pols te houden. *Mevrouw Beuling* vult aan dat de nadruk nu ligt op het NBK maar eventuele andere risico's en onzekerheden in onze organisatie niet vergeten moeten worden.

De heer Bruning vraagt naar aanleiding van de Jaarrekening; Hoofdstuk 4. Balans met toelichting (pagina 104/105) inzake de stijging van de langlopende leningen een toelichting inzake het economisch effect.

De heer Bolding antwoordt dat er getracht wordt om zoveel en zo lang mogelijk van kortlopende financiering gebruik te maken. De Wet Fido stelt hier echter een limiet aan. De stijging van de leningenportefeuille wordt voor een deel veroorzaakt door het consolideren van een aantal kortlopende verplichtingen (zie ook pagina 84/85, 114) en de compensatie van de inzet van het eigen vermogen voor het egaliseren van de tarieven. Het eigen vermogen krimpt en de totale balansstructuur moet worden gefinancierd.

Mevrouw Ten Have geeft aan in het voordelige resultaat van € 1,8 miljoen wel € 1,7 miljoen uit de algemene reserves zit die niet wordt gebruikt. In wezen is er quitte gedraaid, het is een net resultaat. Hier moet wel helder over worden gecommuniceerd. *Mevrouw Beuling* sluit zich bij deze opmerking aan.

De heer Visser vraagt of het een bespreek – of hamerstuk betreft.

De heer Sinnema geeft aan dat wij dit onderscheid binnen ons waterschap niet kennen en licht de werkwijze van de commissiestructuur toe: onderwerpen en bestuursvoorstellen worden uitvoerig toegelicht en besproken en eventuele vragen worden beantwoord zodat de leden zich goed kunnen voorbereiden op behandeling tijdens de algemeen bestuursvergaderingen. Omdat niet elke fractie deel kan uitmaken van een commissie wordt van alle vergaderingen een verslag gemaakt. De voorzitters van de commissies geven tijdens behandeling van de bestuursvoorstellen in de vergadering van het algemeen bestuur in het kort de bevindingen van de commissie weer.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. de jaarrekening 2018, met een voordelig resultaat van € 1.801.000,- vast te stellen.

2. het resultaat als volgt te bestemmen:

- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.700.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 101.000,-
Totaal	€ 1.801.000,-

3. de volgende budgetten 2018 over te hevelen naar 2019:

- Herstel putten coupure Delfzijl	€ 70.000,-
- Invoering Omgevingswet	€ 75.000,-
- Onderzoek vervanging rwzi Scheve Klap	€ 25.000,-
- Grondaankopen De Ronde te Foxel	€ 68.000,-
- Kosten verhuizing laboratorium	€ 105.000,-
- Monitoring waterkwaliteit	€ 25.000,-
- Nieuw trafostation hoofdkantoor	€ 55.000,-
Totaal	€ 423.000,-

4. kennis te nemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden.

6. Voorjaarsrapportage 2019

De heer Visser vraagt of de Brief ontwikkelingen Noordelijk Belastingkantoor in iBabs gezet kan worden.

De heer Bolding licht toe dat getracht wordt om de leden van het algemeen bestuur zo goed mogelijk te informeren over allerlei (lopende) zaken. Dit gebeurt via Bestuursnet. Elke vrijdag ontvangen de leden via de mail een overzicht van de recent geplaatste informatie op Bestuursnet.

De heer Batelaan vult aan dat indien kort voorafgaand aan een vergadering informatie moet worden verstrekt dit over het algemeen via de mail wordt gedaan.

De heer Bolding kijkt of de Brief ontwikkelingen Noordelijk Belastingkantoor als bijlage bij de vergaderstukken kan worden gevoegd.

Aangezien het hier niet om een bijlage bij een vergaderstuk gaat, is de brief niet bij de vergaderstukken in iBabs geplaatst.

De heer Visser vraagt waarom de eventuele verhoging van de bijdrage aan het NBK nu al in de voorjaarsrapportage wordt verwerkt. Wat doen andere deelnemers in het NBK? Is het handig om hier bij aan te sluiten?

De heer Batelaan geeft aan dat, gelet op de huidige ontwikkelingen er op voorhand voor gekozen is om geld te reserveren en dit mee te nemen in de voorjaarsrapportage. Andere deelnemers in het NBK nemen dit op in de risicoparagraaf al dan niet op geld gezet.

Mevrouw Ten Have vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 1. Inleiding (pagina 3) of er veranderingen zijn in het dekken van de kosten van het niet meer toerekenen van manuren en bouwrente aan projecten. En of dit ook consequenties heeft?

De heer Batelaan antwoordt dat dit bestaand beleid is vanaf 2015. *De heer Bolding* vult aan dat € 1 miljoen uit de bestemmingsreserve wordt gehaald om minder te activeren en af te schrijven. In 2030 zal dat effect zodanig genivelleerd zijn dat de afschrijvingstermijnen afgelopen zijn en je dit geld niet meer nodig bent. Tot die tijd wordt een deel van het geld daarvoor gebruikt. De tekst was inderdaad duidelijker geweest als er stond dat dit vanaf 2015 gebeurt.

Mevrouw Ten Have merkt naar aanleiding van bijlage I Overzicht voor- en nadelen VJR 2019 op dat bij de inkomst bij nummer 17 Nedmag toch ook wel een uitgave hoort.

De heer Bolding licht toe dat de kosten van te nemen maatregelen om de gevolgen van de zoutwinning en bodemdaling door Nedmag tegen te gaan, worden vergoed. De investeringswerken die nodig zijn (gemalen en stuwen) worden één op één vergoed. Samen met Nedmag is een model ontwikkeld om de onderhoudskosten die de afgelopen jaren zijn gemaakt inzichtelijk te maken. Deze kosten, die in de voorgaande jaren zijn verantwoord, worden nu verrekend.

De heer Bruning vraagt naar aanleiding van bijlage I Overzicht voor- en nadelen VJR 2019 wat het beeld/de verwachting is voor de komende maanden wat betreft de baten. Er is immers sprake van een groot aantal structurele negatieve posten.

De heer Bolding antwoordt dat de ervaring heeft geleerd dat er gedurende het jaar meer zicht is op positievere zaken.

Mevrouw Beuling vraagt naar aanleiding van bijlage II Toelichting overzicht voor- en nadelen VJR 2019; 19. Defect persleiding rioolgemaal Assen (pagina 5) of er een doorrekening is gemaakt betreffende de invloed qua kosten voor gebruik van gietijzer in overige gevallen. Is/wordt te zijner tijd het financiële effect en eventuele consequenties inzichtelijk gemaakt? Hoe wordt hier in de toekomst mee omgegaan?

De heer Batelaan geeft aan dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Er staat eind 2019 een bestuursvoorstel gepland waarin het meerjarenonderhoud van rioolgemalen wordt gemotiveerd en vastgesteld voor de periode van 2020 t/m 2024. De onderdelen van de rioolgemalen worden hierbij op tijd en geld gezet afhankelijk van de status en risico's.

Het leidingwerk in het gemaal maakt hier onderdeel van uit. Recente inspecties aan soortgelijke gemalen geven geen indicaties voor te verwachten problemen op de korte termijn.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- kennis te nemen van de voorjaarsrapportage;
- de 1^e begrotingswijziging 2019 vast te stellen.

7. Meerjarenraming (MJR) 2020-2023

De heer Visser vraagt of het juist is dat de onttrekking aan de reserves voor een periode van vier jaar is gepland. Heeft dit als effect dat er een hogere tariefstijging zal zijn in de jaren daarna?

De heer Batelaan antwoordt dat zoals nu is voorzien we het minimum van de reserves over vier jaar bereiken. Dan moet worden geïnd wat nodig is en geïnvesteerd moet worden. Er zal dan sprake zijn van een extra stijging van 2%, zoals aangegeven in het bestuursvoorstel op pagina 5. *De heer Bruning* geeft aan dat de zorg voor later nu reeds actief bij de hand moet worden genomen in de uitvoering van het beleid.

De heer Bruning vraagt of de circa € 1 miljoen structurele nadelige posten uit de voorjaarsrapportage zijn meegenomen in de meerjarenraming.

De heer Bolding geeft aan dat dit inderdaad het geval is. De structurele effecten worden meegenomen in de meerjarenraming.

De heer Visser merkt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Tarieven/belastingbetalers; tabel Tariefffecten op voorbeeld belastingbetalers (pagina 6) op dat er een stijging van het tarief natuur in 2020 van 13,2% zal zijn. Stel dat het algemeen bestuur vindt dat het anders verdeeld zou moeten worden. Is dit mogelijk en hoe is dit dan te bereiken?

De heer Batelaan geeft aan dat er dan een wijziging van de kostentoedelingsverordening plaats zou moeten vinden. Er moeten dan andere percentages aan de categorieën worden gehangen en dat begint bij de ingezetenen. Op het moment dat je natuur minder wilt laten stijgen, dan moet je het algemeen belang, de ingezetenen van 29%, verhogen.

De heer Visser merkt op dat er binnen een categorie voor een groep veel of weinig tariefffect zal zijn. Is verevening binnen een categorie mogelijk zodat de lasten evenredig verdeeld zijn? En zo ja, hoe kan dit dan worden gedaan.

De heer Sinnema merkt op dat dit niet het geval is en je dan de hele belastingsysteem ter discussie stelt.

Mevrouw Beuling merkt op hetzelfde gevoel te hebben als *de heer Visser*. Dit geldt immers ook voor de landbouw, de hectares gaan naar beneden en de kosten worden hoger. Bij landbouw is het omdat hectares naar een andere functie gaan. En dat maakt het volgens *mevrouw Beuling* nog urgenter dat er goed de vinger aan de pols gehouden moet worden wat betreft de kostentoedeling en de verhoudingen die daarin liggen.

De heer Sinnema merkt op dat, mede gelet op het aanhouden van de voorstellen vanuit het CAB, onlangs in het algemeen bestuur is afgesproken om het huidige systeem voor eerst te handhaven. Dit besluit zou dan moeten worden heroverwogen. Hier zitten echter veel consequenties aan vast.

Mevrouw Beuling merkt op dat haars inziens de discussie over het CAB los staat van eventuele discussie over de kostentoedeling. Dit zijn twee aparte onderwerpen.

Mevrouw Ten Have onderstreept ook zorg te hebben over de lastenontwikkeling op de langere termijn en geeft aan dat de ogen hiervoor niet moeten worden gesloten. Er moet nu al verantwoordelijkheid worden genomen en gekeken worden hoe hier mee om te gaan.

De heer Sinnema geeft aan dat de waterschappen vanuit de maatschappij steeds meer opgelegd krijgen waar aan voldaan moet worden. Signalen vanuit de commissie zijn duidelijk en de commissieleden geven aan dat goed de vinger aan de pols moet worden gehouden.

Er is uitvoerig gesproken over de kostentoedeling en de lastenontwikkeling voor de komende jaren. De leden van de commissie hebben hierover hun zorg uitgesproken en zouden graag zien dat er nu al verantwoordelijkheid wordt genomen en gekeken wordt hoe hier mee om te gaan zodat eventuele problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden.

Mevrouw Beuling merkt op dat voor een aantal posten jaarlijks een (gelijk) vast bedrag wordt opgenomen in de meerjareninvesteringsraming. Er is echter ook een aantal posten die, door bijvoorbeeld marktontwikkeling of nog geen beleid vastgesteld is, hoger worden.

Mevrouw Beuling geeft aan zorg te hebben wat betreft onderhoudszaken. In hoeverre worden dit soort bedragen geïndexeerd gelet op marktontwikkelingen? Anders rekenen we ons haars inziens rijk voor de toekomst en met name in het onderhoud. Ook voor deze onzekerheden moet goed de vinger aan de pols worden gehouden.

De heer Batelaan antwoordt de zorg te begrijpen. Een aantal zaken wordt wel geïndexeerd (onder andere de personeelslasten). Het is en blijft een raming die wordt gedaan op basis van de huidige kennis. Indexering van alle posten heeft effect op de tarieven.

Mevrouw Beuling geeft aan dat zeker gelet op marktontwikkeling deze posten in de risico-paragraaf zouden moeten worden opgenomen.

De heer Visser merkt op dat bij de personeelslasten wel een vorm van indexering is toegepast en bij andere posten niet. Is dit juist?

De heer Bolding antwoordt dat bij de overige posten ook indexering toegepast wordt. In deze meerjarenraming is uitgegaan van 1,5%. Op pagina 15 van de meerjarenraming wordt dit toegelicht.

Mevrouw Beuling vraagt naar aanleiding van de Meerjarenraming (MJR) 2020-2023; Bijlage 1: Meerjareninvesteringssschema (MJI) 2020-2013; Categorie C (pagina 31); of indirect ingestemd wordt met 833 Financieel systeem/projectadministratie. Of is dit in het verleden reeds toegezegd. Het betreft een behoorlijk bedrag.

De heer Bolding geeft aan dat de C-kredieten beschikbaar gesteld worden bij behandeling van de begroting en niet in de meerjarenraming.

De heer Batelaan merkt op dat hij ambtelijk zal afstemmen inzake het opnemen van een (uitgebreidere) omschrijving(/projectnaam) in de overzichten van de categorieën.

Bevindingen

De commissie neemt, met in achtname van de uitgesproken zorg over de kostentoedeling en de lastenontwikkeling, kennis van het voorstel om in te stemmen met de meerjarenraming 2020-2023.

8. Rapportage voortgang programmakredieten KRW 2016-2021

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- kennis te nemen van de stand van zaken;
- project Noordma naar voren te halen van de programmaperiode 2022-2027 naar de huidige programmaperiode;
- daarvoor het programmakrediet KRW te verhogen met € 1.527.454,-;
- de projecten Rolderdiep, Zoerse landen en Bronnergermaden te verplaatsen naar de volgende programmaperiode (2022 - 2027);
- daarvoor het programmakrediet KRW te verlagen met € 4.554.000,-.

9. Versterking waterkering A.G. Wildervanckkanaal

Mevrouw Beuling vraagt of het klopt dat er extra versterking nodig is naar aanleiding van de strengere norm omdat de stikstoffabriek er komt te staan. En zo ja, wordt dit dan in de kosten doorberekend aan de betrokken organisaties van de stikstoffabriek?

De heer Batelaan geeft aan dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

De door de provincie Groningen vastgestelde norm van 1:1000 heeft alleen betrekking op de bestaande belangen die aanwezig zijn in de polder Er is geen extra versterking nodig vanwege de stikstoffabriek. Met de Gasunie en het Ministerie van EZ is afgesproken dat het waterschap geen extra waterveiligheidsmaatregelen hoeft te treffen in verband met de bouw van de stikstoffabriek. De benodigde waterveiligheidsmaatregelen die nodig zijn voor de stikstoffabriek worden in de bouw van de stikstoffabriek door de Gasunie gefinancierd en gerealiseerd.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om een krediet van € 575.000,- beschikbaar te stellen voor het project "Planproces versterking kering Tussenklappenpolder".

10. Duurzaamheidsverslag 2018

De heer Visser vraagt of er voldoende middelen zijn om de duurzaamheidsdoelen te halen.

De heer Batelaan geeft aan dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Bij het vaststellen van het Beleidskader Duurzaamheid in 2017 is geen budget beschikbaar gesteld. De maatregelen die in het beleidskader zijn opgenomen worden gefinancierd vanuit bestaande budgetten en processen, conform de meerjarenbegroting, of worden separaat aan het bestuur voorgelegd. In de vorige bestuursperiode is € 4.000.000,- beschikbaar gesteld voor maatregelen op het gebied van duurzaamheid en energie. Voor de nieuwe bestuursperiode is besloten dat opnieuw te doen. Uit dit budget kunnen eventueel ook maatregelen worden gefinancierd.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om kennis te nemen van het Duurzaamheidsverslag 2018.

11. Gebiedsprocessen voor Waterdrager/beheerprogramma

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- in te stemmen met de uitgangspunten voor de gebiedsprocessen die per watersysteem in het najaar zullen plaatsvinden;
- aandachtspunten mee te geven voor de gebiedsprocessen.

12. KRW Doelbereik

De heer Bruning vraagt of er reeds zicht is op de financiële impact nu de stikstofnorm voor Nederland verandert.

De heer Bolding licht toe dat later in het proces hierover helderheid zal zijn.

De commissie geeft aan de postermarkt erg nuttig en informerend te hebben gevonden en uit haar complimenten voor de organisatie van deze bijeenkomst.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om in te stemmen met de voorstellen voor de KRW in te brengen in de gebiedsprocessen die per watersysteem in het najaar zullen plaatsvinden.

13. Rondvraag

De heer Paapst geeft naar aanleiding van de presentatie over de slibeindverwerking tijdens de plenaire bijeenkomst aan dat Noorderzijlvest binnen de GR de lead heeft in het project. Ook werd aangegeven dat er weinig marktwerking is. Gelet op de financiële tegenvallers door marktwerking bij andere aanbestedingen in het verleden, baart dit *de heer Paapst* enige zorgen. Hoe kan Hunze en Aa's invloed uitoefenen op het proces?

De heer Batelaan geeft aan dat op ambtelijk niveau meegestuurd en gewerkt wordt binnen de kaders en afspraken van de GR.

Mevrouw Beuling vraagt of het algemeen bestuur een beeld kan krijgen van de betrokkenheid van Hunze en Aa's in het aanbestedingsproces en in de organisatievorm.

De heer Sinnema geeft aan dat Noorderzijlvest officieel gezien de lead heeft maar dat de inhoudelijke uitvoering geheel samen wordt gedaan.

14. Sluiting

De heer Sinnema sluit de vergadering en dankt een ieder voor zijn/haar inbreng.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 25 september 2019.

Jans Bolding,
secretaris

Hilbrand Sinnema,
voorzitter